

Sygn. akt IV KK 414/21

## POSTANOWIENIE

Dnia 3 listopada 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Igor Zgoliński

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.  
po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 3 listopada 2021 r.,  
w sprawie **K. G.**,  
skazanego z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k.,  
kasacji wniesionej przez obrońcę skazanego  
od wyroku Sądu Okręgowego w K.  
z dnia 26 lutego 2021 r., sygn. akt IV Ka [...],  
utrzymującego w mocy wyrok Sądu Rejonowego w K.  
z dnia 13 października 2020 r., sygn. akt II K [...],

### **p o s t a n o w i ł :**

- 1) oddalić kasację jako oczywiście bezzasadną;**
- 2) zasądzić od Skarbu Państwa na rzecz adw. B. C.-K., Kancelaria Adwokacka w K., kwotę 442,80 (czterysta czterdzieści dwa i 80/100) zł, zawierającą 23% VAT, za sporządzenie i wniesienie kasacji z urzędu;**
- 3) obciążyć skazanego kosztami sądowymi postępowania kasacyjnego.**

### UZASADNIENIE

Wyrokiem Sądu Rejonowego w K. z dnia 13 października 2020 r., sygn. II K (...), K. G. został uznany za winnego tego, że:

1. w okresie od nieustalonego dnia lipca 2018 r. do 17 sierpnia 2018 r. w K. kierował groźby karalne pozbawienia życia i zdrowia pod adresem swojej sąsiadki M. K., a groźby te wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę, że

zostaną spełnione, ze względu na okoliczności, w których zostały wypowiedziane, przy czym czynu tego dopuścił się mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem oraz w warunkach powrotu do przestępstwa, tj. czynu z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który wymierzona została kara 2 miesięcy pozbawienia wolności;

2. w okresie od nieustalonego dnia lipca 2018 r. do 17 sierpnia 2018 r. w K. kierował groźby karalne pozbawienia życia i zdrowia pod adresem swojego sąsiada M. K., a groźby te wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, ze względu na okoliczności, w których zostały wypowiedziane, przy czym czynu tego dopuścił się mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem oraz w warunkach powrotu do przestępstwa, tj. czynu z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który wymierzona mu została kara 2 miesięcy pozbawienia wolności;
3. w okresie od nieustalonego dnia lipca 2018 r. do 17 sierpnia 2018 r. w K. kierował groźby karalne pozbawienia życia i zdrowia pod adresem swojego sąsiada Z. C., a groźby te wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, ze względu na okoliczności, w których zostały wypowiedziane, przy czym czynu tego dopuścił się mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem oraz w warunkach powrotu do przestępstwa, tj. czynu z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który została wymierzona kara 2 miesięcy pozbawienia wolności;
4. w okresie od nieustalonego dnia pod koniec lipca 2018 r. do 10 sierpnia 2018 r. w K. dwukrotnie kierował groźby karalne pozbawienia życia i zdrowia pod adresem swojego sąsiada W. G., a groźby te wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę, że zostaną spełnione, ze względu na okoliczności, w których zostały wypowiedziane, przy czym czynu tego dopuścił się mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem oraz w warunkach powrotu do przestępstwa, tj. czynu z art.

- 190 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który wymierzona została kara 2 miesięcy pozbawienia wolności;
5. w dniu 19 października 2018 r. w K. kierował groźby karalne pozbawienia życia i zdrowia po adresem swojego sąsiada W. G. , a groźby te wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę że zostaną spełnione, ze względu na okoliczności w których zostały wypowiedziane, przy czym czynu tego dopuścił się mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem oraz w warunkach powrotu do przestępstwa, tj. czynu z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który wymierzona została kara 2 miesięcy pozbawienia wolności;
  6. W dniu 19 października 2018 r. w K. kierował groźby karalne pozbawienia życia i zdrowia pod adresem swojej sąsiadki B. T., a groźby te wzbudziły w zagrożonej uzasadnioną obawę że zostaną spełnione, ze względu na okoliczności w których zostały wypowiedziane, przy czym czynu tego dopuścił się mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem oraz w warunkach powrotu do przestępstwa, tj. czynu z art. z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który wymierzona została kara 2 miesięcy pozbawienia wolności;
  7. W dniu 29 grudnia 2018 r. w K. kierował groźby karalne pozbawienia życia i zdrowia po adresem swojego sąsiada W. G., a groźby te wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę że zostaną spełnione, ze względu na okoliczności w których zostały wypowiedziane, przy czym czynu tego dopuścił się mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem oraz w warunkach powrotu do przestępstwa, tj. czynu z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który wymierzona została kara 2 miesięcy pozbawienia wolności;
  8. W dniu 3 lutego 2019 r. w K. kierował groźby karalne pozbawienia życia i zdrowia pod adresem swojego sąsiada W. G., a groźby te wzbudziły w zagrożonym uzasadnioną obawę że zostaną spełnione, ze względu na okoliczności w których zostały wypowiedziane, przy czym czynu tego dopuścił się mając ograniczoną w stopniu znacznym zdolność pokierowania swoim postępowaniem oraz w warunkach powrotu do przestępstwa, tj. czynu

z art. 190 § 1 k.k. w zw. z art. 31 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k., za który wymierzona została kara 2 miesięcy pozbawienia wolności; na mocy art. 85 § 1 k.k. i art. 86 § 1 k.k. w miejsce wymierzonych oskarżonemu w pkt I do VIII wyroku jednostkowych kar pozbawienia wolności wymierzono karę łączną w wysokości 9 miesięcy pozbawienia wolności; na mocy art. 63 § 1 k.k. dokonano stosownych zaliczeń; orzeczono w przedmiocie kosztów obrony z urzędu oskarżonego oraz kosztów sądowych.

Od tego wyroku apelację złożył obrońca oskarżonego, zarzucając:

1. naruszenie prawa materialnego w postaci niezastosowania w przedmiotowej sprawie art. 91 § 1 k.k. w sytuacji, gdy zachodziły przesłanki do jego zastosowania;
2. naruszenie prawa procesowego poprzez przyjęcie, że w punktach I - IV zarzutów z aktu oskarżenia, zostały zrealizowane znamiona czynu z art 190 § 1 k.k., w przyjętym przez Sąd czasookresie gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego aktu przedmiotowej sprawy, nie pozwala na przyjęcie działania oskarżonego przed 17 sierpnia 2018 r.;
3. błąd w ustaleniach faktycznych przyjęty za podstawę wydanego wyroku, a polegający na:
  1. bezkrytycznym przyjęciu przez Sąd I instancji, że zeznania pokrzywdzonych różniące się pomiędzy sobą, przedstawiają walor pełnej wiarygodności, a w odniesieniu do zeznań pokrzywdzonego C. w zakresie w jakim zeznawał pierwotnie, gdy prawidłowa analiza materiału dowodowego zmierza do wniosków przeciwnych,
  2. nieuzasadniona ocena wyjaśnień oskarżonego w oderwaniu od zapisów opinii psychiatrycznej co do oskarżonego, a w konsekwencji przyjęcie, że wyjaśnienia oskarżonego nie polegają na prawdzie.

W konsekwencji autor apelacji wniósł o:

1. zmianę zaskarżonego wyroku Sądu I instancji poprzez uniewinnienie oskarżonego od popełnienia czynów opisanych w akcie oskarżenia w punktach I- IV, z uwagi na niewypełnienie znamion tych czynów;
2. uchylenie wyroku Sądu I Instancji w zakresie punktów V-VIII z uwagi na niezastosowanie przez Sąd I Instancji art 91 § 1 k.k., a zmiana w tym

zakresie dokonana przez Sąd II instancji mogłaby być zmianą na niekorzyść oskarżonego, przy jednoczesnym braku możliwości przedstawienia nowej, dostosowanej do powyższej zmiany, linii obrony oskarżonego;

3. z ostrożności procesowej, gdyby Sąd nie podzielił argumentacji obrońcy w zakresie uchylenia części wyroku do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji, obrońca wniósł o uniewinnienie oskarżonego w tym zakresie, albowiem brak jest dowodów, że zachowanie oskarżonego wzbudziło uzasadnioną, subiektywną obawę, że zostanie spełniona wypowiedziana groźba wobec adwersarza.

Wyrokiem Sądu Okręgowego w K. z dnia 26 lutego 2021 r., sygn. IV Ka (...), zaskarżony wyrok został utrzymany w mocy oraz orzeczono w przedmiocie kosztów obrony z urzędu oraz sądowych.

Od tego wyroku obrońca skazanego złożył kasację, zarzucając:

1. rażące naruszenie prawa, mające wpływ na treść wyroku, tj. art. 433 art. § 2 k.p.k. i art. 457 § 3 k.p.k. poprzez sporządzenie uzasadnienia wyroku w sposób, który uniemożliwia ustalenie powodów uznania przez Sąd Odwoławczy za niezasadny podnoszonego w apelacji zarzutu naruszenia prawa procesowego, skutkującego przyjęciem, iż doszło do realizacji znamion czynu z art. 190 § 1 k.k. w odniesieniu do czynów wskazanych w punktach I - IV wyroku Sądu I instancji,
2. rażące naruszenie prawa, które mogło mieć wpływ na treść wyroku, tj. art. 433 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 7 k.p.k., polegające na arbitralnym oraz bezkrytycznym zaakceptowaniu przez Sąd odwoławczy niewątpliwie nieprawidłowej oceny materiału dowodowego poczynionej przez Sąd I instancji i przez to brak należytej kontroli odwoławczej zastosowania art. 7 k.p.k. w toku przeprowadzonego postępowania, przy jednoczesnym ogólnikowym powoływaniu się na poprawność orzeczenia Sądu i lakonicznym odniesieniu do zarzutu wadliwej oceny zeznań pokrzywdzonego Z. C..

Formułując powyższe zarzuty skarżący wniósł o uchylenie wyroków Sądów obu instancji i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Rejonowemu.

W pisemnej odpowiedzi na kasację prokurator wniósł o jej oddalenie jako oczywiście bezzasadnej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja okazała się bezzasadna w stopniu uprawniającym do jej rozpoznania w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

Przypomnieć trzeba, że charakter tego nadzwyczajnego środka zaskarżenia wyklucza korzystanie z niego przez stronę dla celów innych, aniżeli wskazane w art. 523 § 1 k.p.k. Dla swej skuteczności musi on zatem wskazywać na wystąpienie bezwzględnej przyczyny odwoławczej lub innego rażącego naruszenia prawa, jeżeli mogło mieć ono istotny wpływ na treść orzeczenia. Ustawodawca ukształtował dla kasacji w sposób autonomiczny, tj. niezależny od zwykłego środka odwoławczego, szczególne wymagania w zakresie podstaw, mając na względzie pewność obrotu prawnego, bowiem przysługuje ona od orzeczenia prawomocnego, a więc co do zasady podlegającego wykonaniu. Zatem tylko szczególnie rażące mankamenty, pozostające w ewidentnej sprzeczności z ideą rzetelnego i sprawiedliwego procesu, mogłyby taki prawomocny już wyrok podważyć.

W tego rodzaju podstawy formalnie wpisują się te, które sformułowane zostały w rozpoznanej kasacji. Jednakże dokładna analiza motywów, z powodu których obrona upatruje uchybień w zakresie rzetelności przeprowadzonej kontroli instancyjnej, w konfrontacji z treścią uzasadnień wyroków Sądów obu instancji, przekonywała, że w istocie skarżący w sposób polemiczny nie zgadzał się z tymi orzeczeniami, nie dowodząc istnienia realnych i obiektywnych podstaw pozwalających przyjąć, że Sąd II instancji nie sprostął obowiązkom wynikającym z art. 433 § 2 i art. 457 § 3 k.p.k. Nawet w tych miejscach, w których kwestionowane motywy orzeczenia wyrażone zostały w sposób skondensowany np. w części dotyczącej czasookresu przypisanych skazanemu czynów, nie można automatycznie twierdzić o naruszeniu tych standardów. W sytuacji bowiem, gdy dane zagadnienie omówione zostało w sposób wyczerpujący przez Sąd I instancji, to Sąd kontrolujący zaskarżone orzeczenie, dzielając wyłożone już argumenty, nie jest zobowiązany do ich powielania, gdyż byłoby to nieracjonalne. Nie sposób

nie dostrzec, że ustalenia w zakresie momentu, w którym zrealizował się komplet znamion z art. 190 § 1 k.k., także w postaci obawy pokrzywdzonych co do możliwości urzeczywistnienia kierowanych do nich przez skazanego gróźb, były wnikliwe, co zresztą znalazło wyraz w ich modyfikacji na etapie wyrokowania. Sąd Rejonowy w K. rzetelnie zaś wyjaśnił, z jakich powodów przyjął, że czas popełnienia występków opisanych w pkt I- IV należy określić przyjmując za ich początek lipiec 2018 r. Nie decydowała przy tym o powyższym ustaleniu sama wiedza pokrzywdzonych co do kryminalnej przeszłości skazanego, lecz również inne przesłanki faktyczne, o których mowa w uzasadnieniu wyroku, a które wynikały z zeznań pokrzywdzonych. W tej sytuacji Sąd odwoławczy nie był zobligowany do prezentowania powtórnie pogłębionych rozważań pisemnych, skoro całokształt tych ustaleń w całej rozciągłości podzielił. Mimo zatem, że odniósł się do tego zagadnienia w sposób nierozbudowany to jednak nie oznacza, że nie wypełnił ciążącego na nim zadania kontrolnego, a już w szczególności, by doszło w ten sposób do naruszenia o randze określonej na wstępie.

Nie pozostało poza stosowną atencją Sądu II instancji także apelacyjne kontestowanie oceny materiału dowodowego w zakresie dotyczącym pewnych rozbieżności w zeznaniach pokrzywdzonych, a w szczególności odmiennego relacjonowania zdarzeń na etapie postępowania sądowego przez Z. C.. Kwestie te również podlegały badaniu już przez Sąd I instancji, który w sposób właściwy się do nich odniósł, dokonując ich oceny z perspektywy zarówno treści depozycji jak i poczynionych w trakcie kontaktu ze świadkami spostrzeżeń. Sąd odwoławczy nie stwierdził w tej materii naruszeń art. 7 k.p.k., co nie jest równoznaczne z niewywiązaniem się z obowiązku kontrolnego czy uczynieniem tego w sposób nierzetelny lub pobieżny. Odpierając zarzuty apelacyjne, Sąd ten przedstawił wszak argumentację, która nie implikuje żadnych wątpliwości w zakresie reguł logicznego rozumowania. Co więcej, słusznie docenił znaczenie zasady bezpośredniości. Oczywiście jest bowiem to, że osobista styczność sądu ze świadkiem pozwala na bardziej precyzyjną i trafną ocenę jego relacji, gdyż uwzględnia ona szereg innych, pozawerbalnych, aspektów. Tego rodzaju konkluzje, wynikające z obserwacji świadka, wyprowadził Sąd I instancji, a Sąd *ad qem* nie miał podstaw by te uwagi kwestionować li tylko na podstawie polemicznego wyводу apelacyjnego. Podkreślił

zatem, że takie kryteria jak wiek, upływ czasu mają relewantne znaczenie dla oceny zeznań świadków, i odwołania się do nich nie należy oceniać w kategoriach uchybienia, nie wspominając już o uchybieniu rangi kasacyjnej. Jest to bowiem materia oscylująca w sferze ocennej, pozostającej pod ochroną reguły swobodnego uznania sędziowskiego. Podobnie rzecz się ma z oceną opinii psychiatrycznej, która przecież podlegała ocenie.

Konkludując, stwierdzić należało, że czym innym jest niewywiązanie się przez Sąd II instancji z ciążących na nim obowiązków rozważenia zarzutów apelacyjnych

i umotywowania powodów ich uwzględnienia lub odrzucenia w uzasadnieniu wyroku, a czym innym brak usatysfakcjonowania strony z wyników tej kontroli, który wszelako nie stanowi podstawy kasacji. Na takie rozróżnienie należało zwrócić w niniejszej sprawie uwagę, gdyż formułując zarzuty kasacyjne nominalnie poprawne, obrońca skazanego w istocie nie zgadza się z prawomocnym wynikiem postępowania karnego, wyrażając odmienne zapatrywania na ocenę materiału dowodowego. W istocie kontestuje orzeczenie Sądu I instancji, co potwierdza też wniosek zawarty w *petitum* kasacji – o uchylenie także i tego orzeczenia.

Implikacją powyższego rozumowania było oddalenie kasacji jako oczywiście bezzasadnej w trybie art. 535 § 3 k.p.k. Na podstawie art. 637a k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. skazany został obciążony kosztami postępowania kasacyjnego. Na rzecz obrońcy z urzędu zasądzone zostały, adekwatnie do złożonego wniosku, koszty obrony na podstawie art. 29 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 26 maja 1982 r. Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2020 r., poz. 1651 t.j.) oraz § 2 pkt 1, § 4 ust. 3, § 17 ust. 3 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 3 października 2016 r. w sprawie ponoszenia przez skarb państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej przez adwokata z urzędu (Dz. U. z 2019 r., poz. 18 t.j.).